

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njejev naslov 6 K.
Sküjno v edno fano . . . . . 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.

Cena ednoga droboa je dema 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOZEF

vp. pleb. v Crouseveh, CSERFÖLD, Zalamegye.
K tom! se mere pošlati naročnino i vsi dopiel, nej
pa v t!akarno.

Vsi naročniki tak domači kak amerikeanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Prosíte, pa dobite.

(Ján. 16, 24.)

Nevemo, kak je to, liki tak se nam vidi, kak či bi po celom světi tak bilo v denešnjih časaj, ka velika večina lüdi nindri v nikšem skritom koti srcá li s sebov nosi ednoga zlodjá nevernosti. Tam se skrivle on v globočini srcá pa ga lüdjé nanč v pamet ne vzemejo. Samo z toga známo, ka je tam, ka skoro ne nájdemo človeka, ki bi prav vervao rečám Jezušovim: „Prosíte pa se vam dá“.

Pred kríznim tjednom smo, v šterom vsi idemo z cêrkve okoli z processijov prosit Bogá za dobro žétvo, prosit naj nas obráni düševnih i telovnih nevol, tüdi küge, gláda i bojne pa kak to prosimo? Kak či ne bi vörvali, ka nam naša molitev valá kaj. Lüdjé tak gučijo, vnogi lüdjé, ka Bog nema več vüh za našo nevol, pa ne mára za kričanje trpéčega človečanstva. Či bi, prej, márao, zakaj te tak dugo mirno gléda telko nevol pa ne pomága?

Kí tak gučijo, ka je Bog takši, tak tisti vojvoda, šteri zapovê ednomi od-delki, naj se drží do slednjega človeka, samo záto, da bi vékši déo svoje vojske lezej rešo. Ali kak je bio vékí dühovnik židovski, kda so Jezúša na smrt sodili, ki je pravo: „Boše je, da té eden merjé, kak da bi vso lüstvo prejšlo.“

Da je pa Bog ne takši. Kí njega prav zové, on se ne vkáni, ki dobro prosi, on se vsakojački posluhne. Lüdjé světe zaprávljajo, na šterih podrtínaj bi radi nove světe zídali, Bog je pa zaprávlanja ne potreben, on si lahko nove světe na nova mesta zozída. Záto je on ne takši, kak človek.

Zakaj pa te ne posluhne? Je tvoje srcé čisto, kda ga prosiš? Je molitev, štera z tvoga srcá pred Bogá príde, dišéča pred njim, kak je dihék dišéče

rožice? Je nej popisano, ka z grešnoga srcá prihájajoča molitev ne prijétna pri Bogi? Kí v svojem srci dale pova svoje nasládnosti, ki se je ešče itak ne odločo povržli potí svojih grehov, koga srcé ešče puno srditosti, poželenja lüds-koga, nečistosti, láži i nepoštenosti, tistoga molítev nemre prijétna biti pred Bogom, či ne za miloščo práve pokore. Molitev i grešno srcé sta dvé nepri-játla, šteriva eden ovomi moč jemlétá.

Ešče več: Vnogi človek nanč té močne vere ne ima, ka bi njemi Bog znao pomáhati brezi toga, kabi drügomi škodo. Jeli takši dvojniki mogoči kaj dobiti na svojo molitev?

Ne tak velke čüde, na sveti, ka je od Bogá ne bi mogli želeti, či mámo takšo vero, kak so jo meli tisti, štere je nikda zvráčo Jezúš. Kelkim je pravo: „Vera tvoja te je odslobodíla!“ Máš to vero? Znáš tak gučati, kak slepi kre poti: „Gospodne, naj vídim“, ali kak gobavec: „Či ščés. očisti me?“

Se razmi samo ob sebi, ka nore prošnje Bog ne posluhne. Či boš si kraleski stolec proso, ali pár millijon koron, ka bi rad bogat bio, sám znáš, ka te Bog posluhno ne bode. Pa teško te tüdi, či míslíš, ka njemi tí moreš v spunjávanji tvoje volé malo pomáhati kola porínosti z jálnostjov i lažjov. Denem na priliko: Ženska bi moža rada domo dobila z boja pa moli, na mešo dá, „na dobro nakanenje“ po drügom kráji pa kola máže pa dvakrát telko zemlé píše, kak zaistino má. Kak se to zjedini? Kí míslí, ka njemi šatan bole pomore, zakaj hodi Bogá sküšávat?

Kde pa tvoja poníznost, kda kaj prosiš od Boga? Je tvoja molitev ne dostakrát takša, kak či bi Bogi zapo-vedávati šteo? Ka tí znáš, jeli ti ne na nesrečo, či se ti spuni, ka želeš? Je Bog deca, ka nevê, ka je bolše za tebe?

Ne motimo se! Kí má močno vero, kí se vüpa v Bogi pa zná ponízno

čakati, on „Či de pravo tomi bregi, idí dale, pa de šo,“ zato ka je to pravo Jezúš pa so njegove reči za vse čase povedane, valájo dnes tak, kak do ve-komaj. Samo čista srca íšče Bog, šterim bi rad spuno volo, kde bi je najšeo. Glédajmo, ka bodejo, pa mo vidili čüdo božo, štere nišče ne vüpaó čakati.

† Vugrinčič Boldižar,

zlatomešnik.

Kda nas je meseca Marijinoga prvi den zvon pred njeni oltar pripelao, ka bi tam mir prosili zburkanomi sveti, je mir najšla düša mnögo trpéčega dühovnika Vugrinčič Boldižara vpoko-ženoga črensovskoga plebanoša, zlato-mešnika. Prvi den Mariji posvečenoga meséca se je preselila v večno domo-vino, kak so pokojni v betegi želeti i naprej povedali. Latinski predgovor pravi „od mrtvih samo dobro guči!“ Vnogi potrebüje to pokrivalo po smrti, ali pokojni „Bódi báči“, kak so ga vsi zvali, zaistino ne. Pokojnoga dobro srcé ne potrebüje zagovora, vsi, dü-hovni i svetcki so vživali njegovo milíno, [k]je kod so ž njim občevali. Tihi, krotek gospod so bili, do ostroga nastopa je malokda pri njih prišlo, z najpozadnejšov sirotov so si lepo pogučali i njihova hiša brez obisko-valcov nikdar ne bila, vsaki je dobo pri njihovom gostoljübnom stoli pro-stor — čeravno je vnogi zato sledkar nezahvalen bio. Predobro srcé so meli, kak po domačem pravimo. 13 let so trpeli od nedihe, dostakrát njim je teško postalo, pogled so tüdi na dugši čas zgübili, pa li so se z cele moči vojsküvali proti nepotrpljivosti. Vidilo se njim je na obrazi, ka vnogo trpijo i li so si prizadevali, naj si ohranijo polno potrpežljivost, kaj će se njim vécsi ne popolnoma posrečilo, što bi se meo nad tem čüdití. Kak dühovnih so v Gospodovih goricah dosta dobra do-prinesli z tem, ka so gorečnost svojih kaplanov ne zavirali, nego podpirali. Da so teški zgovor meli i tak njihovih

predg so popolnoma farniki nej mogli zarazumeti, so dali vpelati v svojoj fari tretji red sv. Frančiška, bratovščine olt. Svetstva i Srca Jezusovoga, ka bi se po zvrnednih navukah teh družtev nadomestilo pomenjkanje pri predgah. Največ hvale so si pa z tem zaslužili, ka so črensovsko faro oznotraj i ozvūnaj ponovili: ozvūnaj po ponovljenji farne cerkve, oznotraj po sv. misijoni. Med vojrskimi Slovenci so dozday samo trije sv. misijoni držani i toga drugoga so oni dali držati. Oni, koga so za „močnoga Vogra“ meli, so se ne zbojali pozvati misionare slovenske iz celja, so se ne zbojali nje v lepoy slovenskoj reči pozdraviti. Z tem misijonom so si smilenje božjega Srca najbolje naklonili, ka so svoj teški beteg znali z lepov, mirnov smrtjov dokončati. Na belo nedelo so zadnjič mešūvali. Pri oltari njim je slabo prišlo i keliha so več ne mogli nazaj v segeštijo odnesli, Vlegli so i več ne stanoli. Pobožno so sprejeli svetstva za vmirajoče i malo pred smrtjov popolne odpustke i popolnoma vdani v božjo sv. volo za mirno zaspali. „Jezus z ljūbezni do tebe trpim“, so malo pred smrtjov pravili, do zadujega gučali i mnogo trpeli. Olejšalo njim je trplenje to, ka so jih domači dūhovniki i dobri verniki večkrat pohodili i ka so njim njihovi domači zaistino verno i požrtvovalno dvorili.

Pokojni so rojeni l. 1842. dec. 24. v Lopatinci (Marija Lovret) v Medjimurji. Oča njihov so rojeni na Tišinskoj Golibi i so bili sledkar notariuš pri sv. Martini, mati so pa bili ed Sv. Bedenika z tiste rodbine, kak † Ivanoczy i † Borovnjak, dobriva slovenskiva dūhovnika.

Pastirovali so pokojni pri Gradi, Sv. Jūrji, v Beltincih kak kaplan, pri Sv. Sebeštjani edno leto kak administrator, v Črensovcih pa 36 kak plebanoš. Pred tremi leti po opravlenoj zlatoj meši so šli v pokoj i se v Črensovcih naselili.

Pokop se je vršo 3. v četrtak. Sprevod je vodo častni kanonik i dekan dolnjelendavski veleč. g. Straus Florian, z pomočjov domačih, bogojanskoga, sobočkih, beltinskih, martjanskoga, tūrniških, dobrovniškoga i veržejskih salezijanskih dūhovnikov. V nazočnosti mrtvoga tela sv. mešo služili čestni kanonik za pokojnoga, drugo mešo po spre vodi pa je opravo domači g. plebanoš. Spreveda se je vdeležilo 16 dūhovnikov i 2 klerika, ogromno število farnikov i drugih častilcov pokojnoga, iz gospodskoga kak prostoga stana ki vsi so z vencí vse oklali drvo. Mrtvo telo, pri šterom so nepretrgano molili verni farniki so z gorečimi svečami, lampaši spre vodili na pokopališče, i so je, kak je pokojni želo, poleg nekdašnjoga črensovskoga plebanoša preč. g. Borovnjaka položili na dugi počinek. — Počiva že črensovski starček, z ednov mešov se menje služí v krasnoj-velikoj cerkvi sv. Križa, a opravlja se pa zato tem več molitvi i sv. obhajil za njegovo dūšo, ka bi njej blažena večna svetlost hitrej zasvetila.

Bojna — Mir.

Mir, kak se vidi, je daleč odišo od nas. Iz mirovnoga zborovanja socialistov na Švedskom, ne bo nikaj. Zavolo morskoga zapora Švedi trpijo glad i so jako zburkani. Francozki socialisti ne došli na spravišče, angleški tūdi samo ništerni. Tūdi povejmo po pravici bi li tisti spraviti sveti mir, ki Boga neščejo poznati? „Vladár mirú“ je Bog kak pravi sv. Pismo i „mir je božji dar,“ pišejo sv. oča. Krščanski socialisti, to je tisti delavci, ki poleg vere živejo, so že pripravni, ka bi pot mirú delali, ali bogotajci, demokratje nikdar ne. Ti se nikdar ne zjedinijo pri tom božjem dari pri miri. Mir iščimo tam kje ga Maticerkev išče, iščimo ga te mesec pri Dev. Mariji, Kraljici mirú. Poročila z bojišč so ta:

Francozko bojišče. Francozi i Angleži so do 300 jezer zgūbe meli pri napadah od 16. aprila i nemške linije le ne mogli pretrgati. Samo pri najzadnoj bitki je 6000 Angležov spadnolo i više 1000 so jih Nemci vlovili pa 40 strojnih pušk zaplenili. Francozki vojvoda Nivelle je zato mogo odstopiti. Na njegovo mesto je imenūvan *Castelnau* ki sliši k tistoj stranki, štera žele mesto ljudovlade nikdašnje francozko kraljevčino znoza osnovati.

Na drugih bojiščah posebne spremembe ne bilo.

Zimski večeri.

*Kol' vrat se vrti vednako,
špula sūče tenko nit,
tak biló je simo vsako,
vendar lepše nego sdaj.*

*Pesmice so nit vodile,
pesmi srečne matere,
vmes povesti se glasile,
smeh vesele dečice.*

*Kol' vrat henja se vrteti,
misli tužne matere
deleč krog po širnóm sveti
njega iščo, če kje je . . .*

K. J.

Iz dnevnika slovenskoga mornara.

Ivan Jerič iz Dokležovja, mašinist na torpednom čuni*) je popisao svoje doživljaje od 21. oktobra 1916 naprej. Tū je na kratki podajamo.

21. okt. 1916 ob 1 popoldne smo dobili zapoved obe peče našega torpednoga čuna zakōriti in iti na morje na stražo. Ob 5 smo bili pripravljeni in smo na dano znamenje odišli. Okoli 11 vūre vnoči smo videli v daljavi gosti dim. Vozili smo z najvejšov hitrostjov bliže. Torpedo smo kredi nalekli, ka bi ga včasi vō pustili, če bi trbelo. Kda smo že celo blizu prišli, smo vidili ka ji eden naš torpedni čun lovio lūdi iz morja; bili so Taljanski mornarje s podmorskoga čuna, šteroga so naši vtopili.

Par vōr po tom smo najšli mino**) kak je po morji plavala. Bila je puna morskih pužov. Strelali smo na njo, ka bi eksplodirala. Ali ne se nam je posrečilo. Kak jo je par strelav zadelo, je pustila zrak in se je potopila. Kda smo že daleč bili, začūjemo za seboj močno gromenje: mina je eksplodirala. Če bi samo 100 m bliže bili, bi nas tūdi pokončala; tak se nam je pa druga nikaj ne zgodilo. kak ka nas je blato, štero je mina z morskoga dna gor pognala, poškopilo.

Da smo z velikov silov vozili, se nam je stroj na ladji nekaj spokvaro. V pristanišči***) so jo inženerje poglednoli in povedali ka 14 dni trebe za popravek.

Tak so moji tovariši dobili 14 dni dopūsta. Kda so nazaj prišli, sem pa pá jaz šo domo. Kak sam veseli bio, kda sam opet mater pa brata vido. Ali dnevi so mi hitro potekli; mogočo sem iti nazaj.

12. januara 1917. smo sprevaljali štiri civilske ladje, ka je sovražni podmorski čuni ne bi spotopili. Prišli smo v Spljet (Spalato). Tam smo celi den stali. Proti večeri sem šo s pajdašom v mesto večerjat. Za malo krūha, eden mali lūk in 1/2 litra vina sva plačala 3 k 30 fil; takša dragoča je tam. Ob z večer smo šli s civilskimi ladjami

*) Torpedni čuni so manjše vrste bejne ladje (te na šterom Jerič služi je, kak on piše 57 m dugi in 4 m široki), vozijo jako hitro, 40 km na vūro, in se posebno prilicni za puščanje torpedov. Torpedo je pa lejko pravimo, mali 2-3 m dugi podmorski čun, na šterom se razumi nega lūdi. Ima svoj stroj kak vsaka velika ladja, steri ga žene; napunjeni je z eksplozivnimi snovmi. Če se sovražna ladja približa, pūstijo torpedo po posebnoj, za to pripravljenoj cevi, sterih ima vsaki torpedni čun vec, v vodo. Torpedov stroj začne delati in z velikov silov žene torpedo pod vodov proti sovražnoj ladji. Če jo zadene, eksplodira, se razleti in tūdi sovražno ladjo vec ali menje poskoduje. Kakste velika ladja se potopi, ce jo torpedo debre zadene. V rusko-japonskoj vojni je eden torpedo stao 7000 K.

**) Podmorske mine so podobne velikim kotlom. Napunjene so z eksplozivnimi snovmi. Na plitvejših mestah je z močnimi lancami pritrdijo na morskó dno. Lanc mora bti tak dugi, ka mina par metrov pod morskim površjom plava. Edne vrste mine se včasí razletijo, kak ladja v njo zadene. Te se nasim in sovražnim ladjam enako nevarne. Nase so samo teliko na boljsem, ka nasi dobro znajo, kde so mine nalocene in se jih ognejo. Druge vrste mine pa pe droti z elektrikov vūžejo, kda pride sovražna ladja na njo. Če se lanc vtrgne, mina splava na morskó povraje.

***) Pristanisce je nekaj podobnoga na ladje, kak postaja, kolodvor za železnice. Tam najdejo tūdi zavetje pred vetrovi kda se morje burka.

dale in smo proti zarji prišli do Curzole. Mi smo ostali tam, civilske ladje so pa večer šle same naprej. Podnevi bi je namreč sovražnik ležej v pamet vzeo.

26. januara popoldne smo dobili zapoved, naj idemo na morje, ka se je edna mina dol vtrgnola z lanca pa plava po morji. Ob 8 odvečera smo jo najšli pri bregi na sūhom. Morje namreč vsakih 6 vŕr raste in kaplje. To imentjemo plima, (kda morje raste) in oseka (kda kaplje). Mino je plima prinesla, z osekov je pa roda odišla in tak je ostala mina na sūhom. Z močnim, 100 metrov dugim vožom (ka se nam ne bi kaj zgodilo, če bi eksplodirala) smo jo potegnoli v vodo in jo tak odpelali 7 km od brega, tam smo strelali na njo, dokeč se je ne potopila. Čakali smo še četrt vŕre, če bi se razletela, ali ne se je.

Za dva dni smo šli pa drugo lovit; tūdi to je voda na sūho zanesla. Djali smo 5 kg ekrazita (eksplozivna snov, mnogo močnejša kak dinamit) pod njo, vužgali in žnjoro, štera pet minut gori prle kak pride do ekrazita. Med tem smo pa odbežali, kak najdale je šteri mogeo in se sposkrili. Ne je bilo semta, pa smo čūli močen pok, zemlja pa kamenje kak 5 akovov lagev, je letelo po zraki kak tūren visoko. Ednoga našega tovariša, Antona ki je preblizu bio, je lūčilo vŕ iz razpokline v štero se je skrio in ga kmesti bujlo. Bio je ves čaren; pri njem smo najšli dve dopisnici. Na ednoj ga mati prosi, naj pride domo, če more, ka je jako betežna, na drugoj njoj pa Tonek piše, ka za 5 dni že dobi dopust. Nesrečna mati, niti ne senja se ti, ka se je tvojem Tuneki zgodilo. — Mrtvo telo smo prepelali v bolnišnico. Tam je pa Toneka že čakao (telegram, ka je mati vmrla — — — —

Naskori potom smo magli iti pá mino iskat, samo ka smo je ne najšli. Nato smo sprevajali tri civilske ladje. Lepi den je bio. Proti večeri se je pokazao sovražni podmorski čun. Hitro se je skrio, za 10 minut je bio znova na površini. Pūsto je dva torpeda na nas ali ne je imeo sreče. Teliko srečnejši smo bili pa mi. Naš torpedo ga je ravno na sredi zadeo, ka se je včasī začno potapljati. Mornare smo vzeli na naš torpedni čun; bili so Francuzje. Nekaj dni po tom dogodki smo pa videli blizu naše ladje nekaj takšega kak podmorski čun. Včasī smo začnoli s topom strelati in smo dobro zadeli — delfina, morsko ribo. Té nas je tak vkano.

Ednok so nas proti jūtri sovražni letalni stroji napadnoli in so začnoli na nas bombe metati. Dva smo dol strelili. Našim ladjam se je drugo ne nikaj zgodilo, kak ka sta mogli dve nazaj iti na popravek. Liki hūjše nas je še čakalo: močen viher je nastano. Ladje je razburkano morje tak lūčalo semtam kak orehove lūpine. To je največša nevola za mornara. Od mnogoga hujckanja lūdje zbetežajo, posebno debelejši nesmileno vŕmečejo; to je

takimenovana morska bolezen. Celi den smo ne mogli z mesta priti.

Okoli osme vŕre večer smo srečali dve civilskivi, trgovskivi ladji. Stavili smo jihvi in mekaj naših ljūdi je šlo jihvi visitirat, kaj vozita. Zgoraj stameli naklajeni cement pa slamo, spodaj pa vojne potrebščine za naše sovražnike. Ljūdem smo povedali, ka naj idejo na naše ladje, ka njihove vtopimo, ali ne so hteli, liki so nam hteli vuji. Kda so naši mornarje nazaj prišli, smo pūstili dva torpeda na njevi in obe vtopili.

Naše ladje je pá trebelo nekaj popravljati, zato smo šli domo v pristanišče in smo radi bili, ka mo par dni pá lahko počivali.

Dvorski nemák.

Inda sveta so po kraljevskih dvorah nemáke ali norce meli. Vsakovrstne norije so mogli tei delati i gučati, ka se njim je velika gospodá smejala. Bili so pa ti norci ne ednok čednejši kak sami kralovje.

Neki králj je dao svojemi dvorskomi nemáki palico v roke pa njemi naložo, naj jo tistomi prekda, koga od sebe za vekšega norca spozna. Malo zatem je kralj nevarna obetežao. Pohodo ga je tūdi njegov dvorski nemák, pred kim je kralj žalostno djao, ka more svojo državo povrči.

Norca na te glas žalost obide pa pita kralja, kam de šo?

„Na drugi svet“ — odgovori kralj.

„Pa kda se nameni Vaše Veličanstvo povrnoli?“

„Joj, nikdar več.“ — zdehno je kralj.

Zdaj z resnim licom pita nemák:

„Če pa Vaše Veličanstvo tam nameni ostati, kak se je pripravilo na tamošnjo prebivanje?“

„Nikaknej“, — odgovoro je kralj.

„Kakda? Nikaknej? — pita čudeč se nemák. — Vaše Veličanstvo na drugi svet áče iti pa se li za nikoj ne poskrbelo? O, teda vzemite to palico, jaz sem tak lehkomišelni norc nikdar ne bio.“

Dom i svet. — Glási.

Kraljičln rojstni den. Zdaj 9. maja smo obslužavali rojstni den naša drage Kraljice, ali „male matere“, kak jo v Beči zavejo. Rojena je bila dne 9. maja l. 1892 kak hčerka vojvode Roberta Parmškoga in njegove druge žene Marije Antonije v vili Pianore pri Viareggio na Talijanskom. Odgojena je bila v samostani salezijank v Zangbergi na Zgornjem Bavarskom i na otoki Wight, tūdi v samostani, v šterom je nūna bila njena starejša sestra Adelajda i njena babica, dovica portugalskoga Kralja don Miguela I. Po tak dobroj zgoji ne čūdo, da so vse vrline zrasle v Kraljice Cite dūši znala je ne samo vučenost, nego pred vsem jakost ljūbezni i smilenosti, v šteroj se je odlikovala sv. Cita, njena nebeska patrona. Ta je bila prosta dekla služēčka

v njenom rojstnom kraji i kak takša ostala tūdi do smrti pa pomagala vsem sirotam, da je svoj služ tūdi med nje razdelila. Maticerkev je to čisto, vsmiljeno, pobožno, deklo, sveticam prištela. Njeni god se obhaja 29. aprila. Té den smo tūdi mi obprvim obhajali naše kraljice god, razobešene zastave, šolske slovesnosti, posebno pa naše vrole molitve so svedočile od naše ljūbezni do drage kraljice, matere smilene. Denešnji njeni rojstni den toisto dela ljūdstva Vogrsko i Austrisko. Moli, naj to smileno mater, štera je že v detinstvi kūhala, krpala za sirote, vračila sirote, štere srce se je genolo nad erdeljskimi begunci i z genjenim srcem pa odprtimi rokami pohodila njihovo razdreto domovino, štere prošnje so spravile v toj strašnoj zimi sto i stojezerim sirotam kūrivo, štere obisk je teliko ranjenih potolažo, to smileno mater naj dober Bog dugo žive.

Od naših vojakov. Mrtev je: Špilak Janoš, domobranec 314. dpp. z V. Polane. Zajeti je bio v Rusiji i kak hromi vojak domo pūščen. Ne je pa mogo priti k onim, ki so ga tak željno čakali. Mro je med potjov na Českom v Leitmeritzi. Ostavo je dovico i troje dece. — Benkič Matjaš, trenski vojak z Petance; mro je v Sobočkoj bolnišnici; ostavo dovico i troje dece; Brtalanč Janoš, dombr. 18. dpp. z Rankovec; mro na domi; ostavo dovico i edno dete; Farhas Martin, dombr. 20. dpp. z Črensovec; spadno je apr. 16. Naznano četovodja Gjörkös Ivan, ostavo dovico i troje dece. Srce Jezusovo, podeli svoje smilenje pokojnim i njihovim tužnim ostalim.

Potrpljenje mejmo, če nam tūja stvar kvar napravi, posebno z sirotami. Mož, oča je v boji, pazitelov ne pri hiši, stvar vujde vŕ. Kvar naj se plača, sirota i njena stvar pa naj se ne žali i bije.

Vojaki če nepodpisana pisma dobito, raztrgajte je i niednoj ne davajte odgovora. Zgodi se naima, ka takša dobi oster odgovor, štera vam je ne pisala.

Volilno pravice se prinasa na Vogrskom nekaj malo raztegnejo. Apoštolski kralj žele ljūden pravice dati i zato more več ljūdi dobiti glas (votum).

Rešo se francozkoga zavzetništva slovenski misijonar, dr. Zdešar, v šterom je 32 mesecov trpo.

Niklasti 20 filerje do pri uredaj (hivatal) duže valali.

Amerika. Državna hiša Severne Amerike je sprejela postavo, ka de vsaki moški dužen pri vojski služiti. Dozdaj je najme tak bilo v Ameriki, ka je samo tisti šo za vojaka, ki je šteo, se ve da za dobro plačo. Sprejeti je tūdi vlog, poleg šteroga de smeo bivši predsednik Roosevelt štiri batalijone pešije na francozko bojišče voditi.

Novi sovražnik. Južno-amerikanska ljūdovlada Guatelmalas je pretrgala diplomacijsko zvezo z Nemčijov. — Liberia ljūdovlada pa nameni v kratkom boj napovedati Nemčiji.

Pozdrav posilaje: Vučko Ladislav, topničar, z Ižekovec, svojim domačim i duhovnikom srčno se zahvali Bl. D. Mariji, ka ga je poslušnola: njem dala priliko na vuzem sv. mešo i predgo poslušati; **Kozar Karol**, domobr. 14. dpp. z G. Simka; veseli ga slovensko čtenje; **Celec Andraš**, topničar, od Črada, kda slovensko čtenje dobi, se njemi sree gene od veselja, med lagvim ljudstvom je, ali svoje molitve redno opravlja vsaki den, prosi naše molitve, ka ga skušnjava ne premoti; **Zilavec Janoš**, četov 83. pp. z Vadaree, tišinskim, črensovskim, cankovskim i gračkim farnikom, ki maje svoje drage pri vojski; na vuzem je stopo vnu iz strelnoga jarka, vetrivao z robčekom, na štero znamenje so i Rusi prišli iz svojih jarkov pa šli k njemi i drugim slovincem, šteri so za njim prišli. Lepo so si v roke segnoli i se podarili Rusi so njemi teliko hleba (krúha) dali, ka je celoj četi došlo za večerjo. Stari ruski vojski so na njé kapali i tak jokali pa pozvedavali, če še dugo ne de mira. Dve vuri so bili v bratovskom pogovaranji, kda jih je ruska strelba razgnala; prosi vse slovence, naj se molijo k Bl. D. Mariji za mir, jako je žalosti to, ka slabe glase čujejo od obnašanja ništerih domaših. **Marič Matjaš**, desetnik 20. dpp. z Odranec, starišam, ženi, deci, svojim duhovnikom; prosi molitve za mir i ka bi se svecko veselje, pohanjanje króme ostavilo; **Vass Jožef**, z Martjanec, **Hári Anton** z Krašič, **Bokan Mikloš** z Kuzdoblana, **Pintér Stevan** z Martinje, duhovnikom i svojim domačim; srčno se zahvalije za slovensko pobožno čtenje, to njim nadomesti sv. predge, štere ne morejo poslušati, to de je tudi krepilo, ka pred tronom oca nebeskoga ne do pogubljeni; pošlejo tudi 8 k. podpore na naš slovenski tisk **Vass Jožef** 4 k., **Mári A.** 2 k.; **Bokan** i **Pinter** pa vsaki 1 k.; **Kovač Janoš** z Kroga, **Sukič Jožef** z Koprivnika, **Celec Jožef** z Bodonec, pešaki 104 bat; že tretji vuzem so meli na bojišči; toga so zdaj tak obhajali ka so molili i šteli Marijin List; z tem so si žalost trli; zvedo je z domi, ka so materi siroti dovici v kragi še tiste malo krumpišov odnesli, kaj se meli, tolvaje. To ga je tak zbolelo, ka je začo jokati i kunoti ali gda njemi pogled na Marijin List spadne, kak ovara najsvetejšega i najbogatejšega Boga v naročjah siremaške matere, si obšalaje greh i se pomiri pa vse mirno zatrpi i na Boga neha.

K blaženim je spisani Cottolengo Jožef, talijanski duhovnik, šteri je l. 1842. mro. Blaženi je junaško vupanje meo do Boga i ljubezan do bližnjega. Naj prosi obe jakosti pri Bogi za nas.

Zgrabljeni razbijače. Na Gornjoj Bistrici so preminole dni neko noć nekši razbijače malo ne celo občino razvrgli. Plote so trgali i vse razbijali, do koj so mogli. Ali v past so prišli. Ednoga so občinarje zgrabili i bio je 17 leten šmrklavec z D. Bistrice. Ovado je 17 pajdašov z Sr. i D. Bistrice, tei pa páli ove, štere je on ne znao povedati. Dani so žandarom v roke. Edno je samo pitanje, če majo ta deca stariše, ali pa nej?

Cerkveno odlikovanje. Dr. **Rogač Franc**, ravnatelj cerkvene pisarne je imenovan za papovoga kamornika. Iz srca se veselimo tomi krvavo zaslužonomi odlikovanji, štero je dobo naš mladi vojak. Na duga leta živio!

Semo g. Črensovskoga notariusa je že dugo zmenjkavalo. Neko preminolo noć ga je najdeno v sosedovoj gúmlji prece, Žandarje po tom sledi dali iščejo.

Odlikovanje. Odlikovan je **Vörös Viktor**, praporščak 64 pp. z Beltinec; z bronastov svetinjov. To je že tretje odlikovanje. Cestitamo.

Kardinar Jozef, pešak 48 pp.: Ponizno prosim Novine. Doma sem je vsikdar rad čiteo pa zdaj bi je tudi rad meo v tujinskom kraji, ka bi si prečteo ž njih predge vsako nedelo. Mi mammo naimo vogrsko predgo, štero ne razumim.

Držanič Mihael, domobr. 48 dpp. z Sobotice: „Bom njim poslal peneze za Novine, štere so moje srce razveseljavale. Po njuvih navukah sam s pajdaši z veseljom opravlao svoje dužnosti v strelnih jarkah i sovražnika smo premagali. Daj vam Bog zdravje, da te je dale mogli pisati.“

Hauke Štefan, pešak 83 pp. z Črnc: „Novine i Marijin List sem v roke dobo sem v bolnišnico. Trno me veseli ta slovenska materna reč, lepo čtenje je v Marijinom Listi, štero mi dušo krepí, trpljenje lejša, vse bolečine i nevole lahko prenašam po njem, zato ka mi čas krati i me tolaži, rana mi pri njem lepo celi. Na bojišči nas je tudi jako veselila naša materna reč, v njej pisane navuke smo si v srce jemali, kda smo božjih navukov od drugih ne slišali!

Kerpič Jürij, pešak 90 pp. z Šülinec: „Kda sem Novine i Marijin List v bolnišnico v roke dobo, so me suze pobile, ka so preč. g. ešče ednok mislili namé, me ž njima gorpoiskali i pozdravili. Veselo je bilo moje srcé.“

Celec Štefan: „Poštuvani gospon plebanoš, naj bodejo tak dobri, ka mi pošlejo Novine; Vsikdar želem njihove Novine čteti, ka bi bar nekaj od bl. D. Marije čteó.“

Zver Mihael: „... Lepo Vas Prosim, duhovni naš oca, če bote tak dobri, ka bi mi pošlali Novine, da sam tu sám med Totami.“ —

Mrtvi se oglašaje. Škerget Štefan, domobr. 20 dpp. z Črensovec, je včasi v začétki vonje premito. Zdjaj 1 maja, na tretje leto, se je oglaso, ka je živ i zdrav. Pisao je večkrat a niedna karta ne prišla sem.

Tudi pri zobobeli razvija Fellerov „Elsa-fluid“ svoje bolečine lejšajoče lastnosti. Ž njim se zriba boleče lice, v njega namočenoga pamuta mali drobček se vtakne v votel zob i v vüho v dotičnoj strani i se obveše s suhov capov. Ne nastopijo tak naglo bolečine, če si zobe z „Elsa-fluidom“ čistimo. 12 kantic poštnine prosto pošlje za 7 k. 32 f., lekarnar E. V. Feller, Stubica, Centrala 146 Horv.

Pošta.

Josephus. Zednim kak za tiskarno. Srčen pozdrav. **Solar Jürja** domači. Sp. Slaveši Stalen glas je prišo, ka je vaš zgrabljen.

Kovač Ferenc oia. Vadarči. Sin je do aug. 12. l. 1916. bio pri regementi, te je preminio. Če dobim drugi glas, neznamio.

Brezpogojno varnost

pred posredbami imaje vaj prijatelje Fellerovega fluida iz rastliaskih esenc z znamkov „Elsa fluid“. To naj bo povedano samo v obrambo pred nenjvrednimi posredbami, što še ne pozna „Elsa-fluida“, naj povpraša zdravnik, kak zanestljivo učinjuje

proti kašji in protiv bolečinam

kak veća za grgranje in vribalno sredstvo. cene: 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 špecijalni steklenici staneta prosto poštnine samo 7 k. 32 f., 48 malih ali 24 dvojnatih ali 8 špecijalnih steklenic poštnine prosto, 22 k. 72 f. pravo adiao pri lekarni E. V. Feller Stubica centrala br. 146 (Hrvatska.)

Fellerove želodec krepčujoće, odvajalne rabarbara kroglice z anamke „Elsa-kroglice“ (6 katic poštnine prosto 5 kora 57 fl.) se prave le z znamke „Elsa kroglice“.

Cista koža na lici

i na rekah, kaj pri vno-gih ljudih obědudjeme, da dvoje prednost svojim lastnikom. Najobprvim za celo telo je potrebno, naj koža zdrava be, zato ka same tak se moremo skoz njé prav zračiti. Obrđugim je pa to tudi potrebno, naj našim blišnjim z nezdravov kožovmiznje ne napravi mo. Nečista koža, brlizge puščajei, šplinte, lise, mezolčki, bradajice opeklina itd. pa večkrat te zrokujajo, kaj je pa tudi škodljive za dibanje kože izató tudinezdrave. Vnogo jezér moškov i žensk rabi pri zdravljenji i šuvanji svoje kože Fellerovo „Elsa“ pomado za brambo lica i kože, štere cena je 3 kor. za poštnino in zavijanje 2 k. 30 f. veđ. To vrastvo ne škodi, kak vnogo reči za lepšanje kože ponujanib. Odstráni betege kožne, obráni od pečeline sunca, šplint, odpravi puščajee, spekaline itd. Na mesto grizeših i večkrat škodljivih žajf rabimo Fellerovo lilijako žajfo, ali pa Fellerovo borax-žajfo i prah za mujvanje, (borax prašek) 1 koron.

Vlasjé močno rastójo

po Fellerovoj „Elsa“ Tannechina-pomadi za vlasé. Lenček 3k. močnejše katovosti II št. 4 k. 50 f; za zavijanje in poštnino 2 k. 30 f. veđ. Krepi kožu na glavi, zabrani pišlivost i irano oserelost, pomore k zrasi močnih, zdravih vlási. Nema škodljivih snovi v sebi zato má pred škodljivni pomadani prednost posebno pred čistimi, štere penujajo nevučeni lekarništva. Za mustače je najbolša Fellerova mast za 1 k. Naročítve pošlimo neposredno na Feller V. Eugen lekarnika, Stubica Centrala br. 146. (Zagr. žup.)